

Staffanstorps
kommun

Utfärdad av MAR	Beslutad av Enhetschef Rehabenheten MAR	Ansvar för att riktlinjen är känd Enhetschef MAR	Giltig från 2023-10-04	Reviderad 2026-01-15
--------------------	--	--	---------------------------	-------------------------

Omsorgsförvaltningen

Rutin för delegering av rehabordination.

Bakgrund

Efter bedömning av arbetsterapeut eller fysioterapeut finns det behandlingar och åtgärder som med fördel kan utföras av omvårdnadspersonal. Det kan vara behandling eller åtgärd som för att uppnå gott resultat behöver utföras med hög frekvens och som patienten behöver stöd för att utföra. Rehabordination kan utföras i samband med annat planerat hemtjänstbesök och på så sätt minskas antal besök.

Vissa arbetsuppgifter lämnas över som instruktion (t ex vardagsrehabilitering och handhavande av hjälpmedel) andra arbetsuppgifter lämnas över som ordination för att utföras som en HSL-åtgärd med eller utan delegering. När det finns risk för patientsäkerhet eller har påtaglig betydelse för resultatet hur utförandet sker ska arbetsuppgiften delegeras för att få utföras av icke legitimerad personal.

Ordinerande arbetsterapeut eller fysioterapeut ska bedöma patientsäkerheten i varje enskilt fall innan utförandet kan lämnas över till annan personal. Om patientsäkerheten inte kan fastställas får inte utförandet av arbetsuppgiften lämnas över. Vissa behandlingar/åtgärder ska alltid utföras som delegerad arbetsuppgift i Staffanstorps kommun om omvårdnadspersonal utför dem, se lista i slutet av dokument.

Den som delegerar ska ha formell kompetens:

- Legitimation för yrket

en som tar emot delegering ska ha reell kompetens:

- Utbildning inom yrket eller praktisk yrkeserfarenhet
- Visat genom teoretiska prov och praktisk övning förmåga att klara den delegerade uppgiften

Regelverk

- Hälso- och sjukvårdslagen 2017:30
- Patientsäkerhetslagen SFS 2010:659

Förutsättningar för att delegera hälso- och sjukvårdsuppgifter

- den arbetsuppgift som ska delegeras ska vara klart definierad
- ett beslut om delegering är personlig

- den som meddelar ett delegeringsbeslut ska vara såväl formellt som reellt kompetent för den arbetsuppgift som delegeringsbeslutet avser. Den som är formellt kompetent men som inte på ett fullgott sätt själv kan fullgöra arbetsuppgiften kan inte delegera uppgiften till en annan.
- den som delegerar en arbetsuppgift ska klargöra för den som tar emot delegeringen vilka teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för att fullgöra arbetsuppgiften på ett fullgott och patientsäkert sätt
- om den som tar emot en delegering inte anser sig ha tillräckliga kunskaper för uppgiften får uppgiften inte delegeras.
- Ett beslut om delegering ska gälla för viss tid men högst ett år i Staffanstorps kommun.

Alla delegeringar görs i gällande verksamhetssystem för E-signering. I Alfa eCARE; SignIt blir delegeringen automatiskt signerad av den personal som delegerat och delegerad personal loggar in på <https://www.alfacaresignit.se/> och signerar delegeringen digitalt.

Den medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) hålls underrättad om de delegeringar som sker inom verksamhetsområdet.

Den som har delegerat en arbetsuppgift ska bevaka att den arbetsuppgift som har delegerats fullgörs på ett sätt som är förenligt med en god och säker vård. Plan för uppföljning ska finnas. Vårdgivaren är ansvarig för uppföljning.

Patientbunden delegering

Patientbunden delegering är specifika uppgifter som delegeras och gäller för en enskild namngiven patient.

Patientbunden delegering är den vanligast förekommande delegering som arbetsterapeut/fysioterapeut utfärdar. Antal som delegeras anpassas efter situationen med så få delegerade per patient som möjligt.

- Omvårdnadspersonal ska varit anställd minst 1 månad och ska ha genomfört digital utbildning kopplad till delegering samt blivit godkänd på tillhörande prov (om sådant finns i Diploma)
- Omvårdnadspersonal ska genomfört specifik teoretisk utbildning om sådan finns kopplad till aktuell delegerad åtgärd
- Omvårdnadspersonal ska bli godkänd i praktiskt utförande av aktuell delegerad åtgärd

Dokumentation av delegering: Vid patientbunden delegering anges den aktuella patientens personuppgifter. **Observera, för patientbunden delegering ska enhet/distrikt INTE väljas,** delegeringen får endast vara kopplad till namngiven patient. Delegeringen ska vara tidsbestämd enligt beräknad behandlingstid, som längst ett år.

Arbetsuppgifter med patientbunden delegering

- Behandling med axellås
- Behandling med kontrakturprofylax/passivt rörelseuttag
- Behandling med hård korsett
- Behandling med nackkrage, (delegering sker endast till utvalda undersköterskor se rutin nackkrage)
- Behandling med övriga ortoser
- Behandling med tippbräda

- Funktionsträning med restriktioner, som innebär risk eller risk för uteblivet behandlingsresultat om den inte utförs korrekt. (Den legitimerade avgör vilken träning som behöver delegeras)

Omvårdnadspersonalens ansvar

Omvårdnadspersonal som tar emot en delegering har ett personligt ansvar för att fullfölja uppgiften och är vid utförande av den delegerade uppgiften att jämställa med hälso- och sjukvårdspersonal. Ansvarar för att säga nej om uppgiften inte kan utföras säkert. Delegerad personal får inte överlåta till någon annan att utföra/träna på uppgiften.

Samordning med enhetschef/verksamhetschef/samordnare vid utfärdande av delegering.

Enhetschef/samordnare ska medverka till att lämplig personal som genomgått digital utbildning om delegering tillgängliggörs för delegering. Enhetschef/verksamhetschef ansvarar för att det finns avsatt tid för att utföra åtgärden tryggt och säkert.

Enhetschef/verksamhetschef och samordnare på delegerad enhet ska få skriftlig information om färdigdelegerad personal. Den som planerar insats ska ha kännedom om vilken personal som är delegerad.

Generell delegering av specifika typer rehabordination.

Generell delegering kan endast på ofta förekommande arbetsuppgifter och till mycket van omvårdnadspersonal. Klartecken från MAR ska inhämtas innan generell delegering sker.

Villkor som ska uppfyllas för generell, ej patientbunden delegering av specifik rehabordination:

- Omvårdnadspersonal ska vara anställd som USK (undersköterska)
- Omvårdnadspersonal ska ha genomgått digital utbildning enligt Diploma inom de senaste tre åren
- Omvårdnadspersonal ska ha genomfört specifik teoretisk utbildning kopplad till specifik delegerad uppgift (enligt utformat utbildningsmaterial) inom de senaste tre åren
- Omvårdnadspersonal ska bli godkänd i praktiskt utförande av aktuell delegeringsuppgift
- Delegering får ske för en behandlingsåtgärd som utförts med tillräcklig regelbundenhet för förtrogenhet med arbetsuppgiften, restriktioner och risker kring arbetsuppgiften
- Delegeringen kan utfärdas för högst ett år.

Dokumentation i SignIt av generell, ej patientbunden delegering: Den delegerade personalen blir delegerad på den enhet som personalen är anställd på. Delegering gäller högst ett år.

Arbetsuppgifter aktuella för generell delegering:

- Behandling med axellås
- Knäortos

Återkallelse av delegeringsbeslut

- När beslut ej längre är förenligt med god och säker vård och legitimerad personal eller medicinskt ansvarig för rehabilitering kräver det. Medicinskt ansvarig för rehabilitering och den delegerades verksamhetschef ska alltid informeras.
- Delegeringsunderlaget avslutas i SignIt och orsak till återkallelse dokumenteras.

Avslutad tjänstgöring

- Om den som delegerat avslutar sin anställning, gäller delegeringen fram till dess att ny uppföljning är planerad.
- När delegerad personal avslutar sin tjänst upphör delegationsbeslutet att gälla och den ska avslutas i systemet. Verksamhetschef/enhetschef informerar delegerande personal.
- Om personen inte tjänstgjort på 6 månader upphör delegeringen att gälla och ny utbildning och kunskapstest ska genomföras.